

25/45/57**KARTA PRZEDMIOTU**

Nazwa przedmiotu/modułu:	CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE
Nazwa angielska:	INTERNAL MEDICINE AND NURSING INTERNIST
Kierunek studiów:	Pielęgniarstwo
Forma studiów/ Poziom studiów:	Stacjonarne/ I-go stopnia – licencjackie
Profil studiów	Praktyczny
Jednostka prowadząca:	Karkonoska Państwowa Szkoła Wyższa w Jeleniej Górze, Wydział Nauk Medycznych i Technicznych, Katedra Nauk Medycznych
Prowadzący przedmiot:	dr n med. Leszek Malkiewicz mgr Joanna Dudek
Status przedmiotu	obowiązkowy

I Formy zajęć, liczba godzin

Semestr	Wykład	Ćwiczenia	Samokształcenie	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa	Łącznie	ECTS
3	70	-	20	-	-	90	3
4	-	-	-	120	160	280	10
Razem						370	13

II Cel przedmiotu

C 1 - Opanowanie przez studenta wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego w celu przygotowanie studenta do realizacji zadań zawodowych z zakresu pielęgniarstwa internistycznego oraz do sprawowania opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem hospitalizowanym ze schorzeniami internistycznymi.

C 2– Utrwalenie, pogłębienie i doskonalenie opanowanej przez studenta wiedzy, nabytych umiejętności i kompetencji społecznych z zakresu chorób wewnętrznych i pielęgniarstwa internistycznego niezbędnych do realizacji zadań zawodowych oraz do sprawowania samodzielnej i profesjonalnej opieki pielęgniarzkiej nad pacjentem hospitalizowanym ze schorzeniami internistycznymi.

III Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji

Znajomość podstaw anatomii, fizjologii, patologii oraz opanowana wiedza i umiejętności z podstaw pielęgniarstwa

IV Oczekiwane efekty uczenia się**W zakresie wiedzy student zna i rozumie:**

D.W.1 - czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów w różnym wieku;

D.W.2 - etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarzkiej nad pacjentami w wybranych chorobach;

D.W.3 - zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w **pielęgniarstwie internistycznym**, chirurgicznym, położniczo-ginekologicznym, pediatrycznym, geriatrycznym, neurologicznym, psychiatrycznym, w intensywnej opiece medycznej, opiece paliatywnej, opiece długoterminowej;

D.W.4 - rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania.

D.W.5 - zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach

D.W.6 - właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania

D.W.7 - standardy i procedury pielęgniarzkie stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.

D.W.8 - reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.
D.W.10 - zasady organizacji opieki specjalistycznej (geriatrycznej, intensywnej opieki medycznej, neurologicznej, psychiatrycznej, pediatricznej, internistycznej, chirurgicznej, paliatywnej, długoterminowej oraz na bloku operacyjnym).

W zakresie umiejętności potrafi:

D.U.1 - gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa;
D.U.2 - prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień
D.U.3 - prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób
D.U.4 - organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych
D.U.6 - dobierać technikę i sposoby pielęgnowania rany, w tym zakładania opatrunków
D.U.7 - dobierać metody i środki pielęgnacji ran na podstawie ich klasyfikacji
D.U.8 - rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych
D.U.9 - doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii
D.U.10 - wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu
D.U.11 - modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótkodziałającej
D.U.12 - przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych
D.U.13 - wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych
D.U.15 - dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych;
D.U.16 - uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych;
D.U.17 - prowadzić u dorosłych żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe
D.U.18 - rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego
D.U.20 - prowadzić rozmowę terapeutyczną
D.U.21 - prowadzić rehabilitację przyłóżkową i aktywizację z wykorzystaniem elementów terapii zajęciowej
D.U.22 - przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta
D.U.23 - asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych
D.U.24 - oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe
D.U.25 - postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta
D.U.26 - przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza;
D.U.27 - udzielać pierwszej pomocy w stanach bezpośredniego zagrożenia życia;

W zakresie kompetencji społecznych jest gotów do:

K.S.1 - dokonywania samooceny w zakresie wiedzy i umiejętności zawodowych i do zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;
K.S.2 - kierowania się dobrem pacjenta, poszanowania jego godności, okazywania zrozumienia dla różnych światopoglądowych i kulturowych oraz empatii w relacji z pacjentem i jego rodziną;
K.S.3 – przestrzegania praw pacjenta i zachowywania w tajemnicy informacji z nim związanych
K.S.4 – ponoszenia odpowiedzialności za wykonywane czynności zawodowe;
K.S.5 – rzetelnego wykonywania zawodu zgodnie z zasadami etyki.

V Treści programowe

Forma zajęć: WYKŁAD		Liczba godzin
Semestr 3		
Wykl.1	Metody diagnostyczne w schorzeniach internistycznych.	1
Wykl.2	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, metody diagnostyczne oraz terapia pacjentów z chorobami serca i układu krążenia: choroba niedokrwienna serca, zawał serca, nadciśnienie tętnicze, niewydolność krążenia ostra i przewlekła, zaburzenia rytmu i przewodzenia serca, miażdżycza naczyń obwodowych, niewydolność żylna.	5
Wykl.3	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, metody diagnostyczne oraz terapia pacjentów z chorobami układu oddechowego: zapalenia oskrzeli, płuc, astma oskrzelowa, przewlekła obturacyjna choroba płuc, ostra i przewlekła niewydolność oddechowa, zapalenia opłucnej, gruźlica, grzybica płuc, choroby nowotworowe płuc.	4
Wykl.4	Etiologia, patogeneza, obraz kliniczny, metody diagnostyczne oraz terapia pacjentów z	6

	chorobami przewodu pokarmowego i zaburzeniami przemiany materii: choroby przełyku i żołądka (choroba refluksowa przełyku, choroba wrzodowa żołądka i dwunastnicy, choroby wątroby i dróg żółciowych, choroby trzustki (ostre i przewlekłe zapalenie trzustki), choroby jelit, choroby przemiany węglowodanowej, tłuszczowej, aminokwasów białek, ciał purynowych, zaburzenia gospodarki witaminowej, wodno – elektrolitowej i kwasowo-zasadowej. Nowotwory przewodu pokarmowego.	
Wykl.5	Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne oraz terapia pacjentów z chorobami układu moczowego: stany zapalne nerek i pęcherza moczowego, kamica nerkowa, niewydolność nerek ostra i przewlekła.	4
Wykl.6	Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne oraz terapia pacjentów ze schorzeniami gruczołów wydzielania wewnętrznego: zaburzenia czynności tarczycy, gruczołów przytarczycowych, zaburzenia czynności nadnerczy, cukrzyca.	4
Wykl.7	Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne oraz terapia pacjentów z chorobami narządu ruchu: choroba reumatyczna, reumatoidalne zapalenie stawów, choroba zwyrodnieniowa stawów i choroby kości, choroby tkanek okołostawowych	3
Wykl.8	Etiologia, patogenez, obraz kliniczny, metody diagnostyczne oraz terapia pacjentów z chorobami układu krwiotwórczego: (niedokrwistości, Skazy krwotoczne i choroby rozrostowe układu krwiotwórczego)	3
Wykl.9	Rola i zadania pielęgniarki wobec chorego hospitalizowanego. Standardy i procedury opieki pielęgniarskiej. Diagnoza pielęgniarska i proces pielęgowania w praktyce pielęgniarki internistycznej. Rola i zadania pielęgniarki internistycznej w zespole terapeutycznym.	3
Wykl.10	Udział pielęgniarki w diagnostyce schorzeń serca i układu krążenia. Rola pielęgniarki w obserwacji objawów ze strony układu krążenia. Zasady opieki nad chorym ze schorzeniami sercowo – naczyniowymi. Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu krążenia oraz sposoby ich rozwiązywania.	6
Wykl.11	Udział pielęgniarki w diagnostyce schorzeń układu oddechowego. Rola w obserwacji objawów ze strony układu oddechowego. Proces pielęgowania chorego ze schorzeniami układu oddechowego. Profilaktyka chorób układu oddechowego	3
Wykl.12	Rola pielęgniarki w obserwacji objawów ze strony układu moczowego. Udział pielęgniarki w zabiegach i diagnostyce schorzeń układu moczowego. Pielęgowanie pacjenta z urostomią i nefrostomią. Pielęgowanie chorych leczonych dializami. Proces pielęgowania pacjenta ze schorzeniami układu moczowego.	6
Wykl.13	Udział pielęgniarki w diagnostyce schorzeń układu pokarmowego (przygotowanie do badań psychiczne i fizyczne, wnikliwa obserwacja pacjenta przed ,w czasie i po badaniu, udokumentowanie wykonanych badań). Rola pielęgniarki w obserwacji objawów ze strony układu pokarmowego. Najczęściej występujące problemy pielęgnacyjne spowodowane chorobami układu pokarmowego i sposoby ich rozwiązywania. Proces pielęgowania chorego ze schorzeniem przewodu pokarmowego.	6
Wykl.14	Udział pielęgniarki w diagnostyce schorzeń układu dokrewnego. Pielęgowanie chorych z zaburzeniami gruczołów wydzielania wewnętrznego. Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych pacjenta z cukrzycą; zasady postępowania u pacjenta z hipoglikemią i hiperglikemią. Insulinoterapia – wdrażenie pacjenta do samopielęgnacji.	6
Wykl.15	Udział pielęgniarki w diagnostyce schorzeń tkanki łącznej. Pielęgowanie pacjenta z nieurazowymi schorzeniami narządu ruchu. Edukacyjna rola pielęgniarki w zapobieganiu skutkom braku ruchu i długotrwałego unieruchomienia w łóżku, problemy psychologiczne wynikające z postępującego procesu chorobowego.	6
Wykl.16	Rola pielęgniarki w obserwacji objawów ze strony układu krwiotwórczego. Udział pielęgniarki w diagnostyce schorzeń układu krwiotwórczego. Pielęgowanie pacjenta ze schorzeniami układu krwiotwórczego.	4
Suma godzin		70
Forma zajęć: ZAJĘCIA PRAKTYCZNE		Liczba godzin
Semestr 4		
Zaj. Prakt. 1	Zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania oddziału internistycznego. Modele opieki pielęgniarskiej, standardy, procedury oraz dokumentacja obowiązująca w oddziale internistycznym. Przygotowanie chorego do badań i zabiegów diagnostycznych, opieka nad chorym po badaniach i zabiegach diagnostycznych Udział pielęgniarki w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym. Nawiązanie kontaktu z pacjentem i jego	10

	otoczeniem.	
Zaj. Prakt. 2	Rozpoznawanie i rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów ze schorzeniem układu oddechowego, udział w prewencji chorób układu oddechowego, badaniach diagnostycznych, ocenie funkcji układu oddechowego, tlenoterapii, gimnastyce oddechowej, farmakoterapii.	10
Zaj. Prakt. 3	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i pielęgnowania pacjentów z chorobą niedokrwienną mięśnia sercowego. Przygotowywanie pacjenta do samokontroli i samoopieki.	10
Zaj. Prakt. 4	Określenie problemów zdrowotnych chorego i zaplanowanie działań pielęgnacyjno - leczniczych u pacjenta z zaburzeniami rytmu i przewodnictwa	10
Zaj. Prakt. 5	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i pielęgnowania pacjentów z przewlekłą niewydolnością serca. Udział pielęgniarki w edukacji i profilaktyce wtórnej. Przygotowywanie pacjenta do samokontroli i samoopieki.	10
Zaj. Prakt. 6	Określenie problemów zdrowotnych chorego i zaplanowanie działań pielęgnacyjnych u pacjenta z nadciśnieniem tętniczym. Udział pielęgniarki w edukacji i profilaktyce wtórnej. Przygotowywanie pacjenta do samokontroli i samoopieki.	10
Zaj. Prakt. 7	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i pielęgnowania pacjentów w schorzeniach nerek i dróg moczowych. Przygotowywanie pacjenta do samokontroli i samoopieki.	10
Zaj. Prakt. 8	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i pielęgnowania pacjentów w schorzeniach układu pokarmowego.	10
Zaj. Prakt. 9	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i pielęgnowania pacjentów z zaburzeniami gruczołów wydzielania wewnętrznego	10
Zaj. Prakt. 10	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i pielęgnowania pacjentów z cukrzycą. Przygotowywanie pacjenta do samokontroli i samoopieki.	10
Zaj. Prakt. 11	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania i leczenia schorzeń układu krwiotwórczego. Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjno-opiekuńczych pacjenta ze schorzeniami układu krwiotwórczego.	10
Zaj. Prakt. 12	Udział pielęgniarki w procesie diagnozowania, leczenia i pielęgnowania pacjentów z nieurazowymi schorzeniami narządu ruchu. Przygotowywanie pacjenta do samokontroli i samoopieki.	10
Suma godzin		120
Forma zajęć: PRAKTYKA ZAWODOWA		Liczba godzin
Semestr 4		
Praktyka zawodowa	Poznanie topografii szpitala. Struktura organizacyjna oddziału w wybranej przez studenta placówce. Zapoznanie ze specyfiką funkcjonowania oddziału internistycznego. Modele opieki pielęgniarstwa, standardy, procedury oraz dokumentacja obowiązująca w oddziale internistycznym. Rola pielęgniarki w zespole interdyscyplinarnym; przestrzeganie norm i zasad obowiązujących w oddziale internistycznym, odpowiedzialność pielęgniarki za podejmowane decyzje. Udział pielęgniarki w zapobieganiu zakażeniom szpitalnym. Sprzęt i aparatura stosowana w oddziale. Nawiązanie kontaktu z pacjentem i jego otoczeniem.	160
	Przygotowanie pacjenta do badań podstawowych i specjalistycznych w chorobach układu krążenia, oddechowego, moczowego oraz zapewnienie opieki podczas badania i po badaniu.	
	Udział pielęgniarki w terapii i rehabilitacji pacjentów w oddziale internistycznym w obrębie układu krążenia, oddechowego i moczowego.	
	Wdrażanie nabytych wiadomości i umiejętności w proces samodzielnego rozpoznawania problemów zdrowotnych, planowania, realizowania i oceny efektów działań pielęgniarki z uwzględnieniem edukacji zdrowotnej wobec pacjentów ze schorzeniami w obrębie układu krążenia, oddechowego i moczowego. Dokumentowanie działań pielęgniarstwa, zgodnie z aktualnie obowiązującą procedurą postępowania i procesem pielęgnowania.	
	Przygotowanie pacjenta do badań podstawowych i specjalistycznych w chorobach układu pokarmowego, krwiotwórczego, nieurazowych schorzeniach narządu ruchu, w zaburzeniach pracy gruczołów wydzielania wewnętrznego oraz zapewnienie opieki podczas badania i po badaniu	
	Udział pielęgniarki w terapii pacjentów w oddziale internistycznym w	

<p>schorzeniach układu pokarmowego, krwiotwórczego, nieurazowych schorzeniach narządu ruchu, w zaburzeniach pracy gruczołów wydzielania wewnętrznego. Dokumentowanie działań pielęgniarских, zgodnie z aktualnie obowiązującą procedurą postępowania i procesem pielęgnowania.</p> <p>Udział w leczeniu dietetycznym i rehabilitacji pacjentów przebywających w oddziale, obserwacja tolerancji leczenia dietetycznego i rehabilitacji podejmowanie właściwych działań.</p> <p>Wdrażanie nabytych wiadomości i umiejętności w proces samodzielnego rozpoznawania problemów zdrowotnych, planowania, realizowania i oceny efektów działań pielęgniarki z uwzględnieniem edukacji zdrowotnej wobec pacjentów ze schorzeniami w obrębie układu pokarmowego, krwiotwórczego, nieurazowych schorzeniach narządu ruchu, w zaburzeniach pracy gruczołów wydzielania wewnętrznego.</p>			
VI Narzędzia dydaktyczne			
1	Rzutnik multimedialny, prezentacje multimedialne, plansze poglądowe, filmy dydaktyczne		
2	Studium przypadku		
3	Metoda sytuacyjna		
4	Dokumentacja pacjenta i oddziału		
5	Sprzęt i aparatura będąca na wyposażeniu oddziału szpitalnego.		
6	Standardy i procedury obowiązujące w oddziale internistycznym.		
7	Testy z instrukcją rozwiązywania, zasady przyznawania oceny oraz klucz odpowiedzi.		
8	Kryteria oceny umiejętności praktycznych w przebiegu zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w oddziale chorób wewnętrznych		
9	Kryteria oceny procesu pielęgnowania prowadzonego przez studentów w ramach zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w oddziale chorób wewnętrznych		
10	Kryteria oceny postawy studenta na zajęciach praktycznych i praktyk zawodowych w oddziale chorób wewnętrznych		
11	Kryteria oceny końcowej z zajęć praktycznych i praktyk zawodowych w oddziale chorób wewnętrznych		
VII Metody dydaktyczne			
<ol style="list-style-type: none"> 1. wykład informacyjny 2. wykład konwersatoryjny 3. opis, objaśnienie i wyjaśnienie 4. metoda sytuacyjna 5. pokaz, ćwiczenia 6. dyskusja dydaktyczna 7. metoda przypadków 8. analiza dokumentacji medycznej 9. obserwacja 10. proces pielęgnowania 11. raport ustny 			
VIII Sposoby oceny			
F1	Pytania, testy jednokrotnego wyboru i mieszane sprawdzające przygotowanie do tematyki zajęć praktycznych		
F2	Aktywność podczas zajęć		
F3	Dokumentacja procesu pielęgnowania		
F4	Instruktaż wstępny, bieżący, końcowy – zajęcia praktyczne		
F5	Obserwacja działań i postawy studenta w roli członka zespołu terapeutycznego w oddziale		
P1	Test podsumowujący tematykę zajęć praktycznych		
P2	Ocena indywidualnej dokumentacji procesu pielęgnowania, umiejętności praktycznych i postawy		
P3	Test podsumowujący tematykę wykładów		
P4	Egzamin pisemny – test		
IX Obciążenie pracą studenta			
<table> <tr> <td>Forma aktywności</td><td>Łączna i średnia liczba godzin na</td></tr> </table>		Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na
Forma aktywności	Łączna i średnia liczba godzin na		

	zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem (w trakcie zajęć)	
- wykłady	70
- zajęcia praktyczne	120
Samokształcenie	20
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do egzaminu	20
Praktyka zawodowa	160
SUMA GODZIN	410
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA PRZEDMIOTU	13

X LITERATURA

Literatura podstawowa

1. Jurkowska G. (red.), Łagoda K. (red.): Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL. W-wa 2011
2. Talarska D. (red.), Zozulińska-Ziółkiewicz D.(red.): Pielęgniarstwo internistyczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, W-wa 2018
3. [red. prowadzący Piotr Gajewski]: Interna Szczeklika 2019/20 : mały podręcznik Polski Instytut Evidence Based Medicine. Wyd. 11. - Cholezryn : Medycyna Praktyczna, 2019

Literatura uzupełniająca

1. Kaszuba D. (red.), Nowicka A.(red.): Pielęgniarstwo kardiologiczne. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL, Warszawa 2011
2. Pączek L. (red.), Mucha K. (red.), Foroniewicz B. (red.): Choroby wewnętrzne. Podręcznik dla studentów pielęgniarstwa i położnictwa. PZWL, W-wa 2009
3. Bodys-Cupak I., Czaja E., Dzikowska M.: Modele opieki pielęgniarskiej nad chorym dorosłym. PZWL, W-wa 2010 pod red Kózki i Płaszewskiej-Żywko
4. Daniluk J., Jurkowska G.: Zarys chorób wewnętrznych dla studentów pielęgniarstwa. Wyd. Czelej Lublin 2005
5. Ciechaniewicz W.: Pielęgniarstwo. T1 i 2. PZWL, W-wa 2007.
6. Białobrzęska B., Dębska-Słizień A.: Pielęgniarstwo nefrologiczne. Wyd. PZWL Warszawa 2013, wyd.1
7. Uchmanowicz I., Kubera-Jaroszewicz K.: Edukacja diabetologiczna. Standard opieki pielęgnacyjnej chorego na cukrzycę Wyd. Continuo Wrocław 2012, wyd.1
8. Kózka M. (red.), Płaszewska-Żywko L.(red.): Procedury pielęgniarskie. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL. W-wa 2011
9. Czupryna A., Wilczek-Rużyczka E.: Wybrane zagadnienia pielęgniarstwa specjalistycznego. Wyd. Wolters Kluwer Polska. 2010
10. Kózka M. (red.), Płaszewska-Żywko L.(red.): Diagnozy i interwencje pielęgniarskie. Podręcznik dla studiów medycznych. PZWL. W-wa 2010

XI TABLICA POWIĄZAŃ EFEKTÓW PRZEDMIOTOWYCH I KIERUNKOWYCH Z CELAMI PRZEDMIOTU W ODNIESIENIU DO METOD ICH WERYFIKACJI

Efekty uczenia się	Cele przedmiotu	Treści programowe	Narzędzia dydaktyczne	Metody dydaktyczne	Sposób oceny
D.W.1	C1 C2	W. 1-16; ZP. 1-12; PZ	1,4,7	1,2,3,4,6,7,8 10,11	F
D.W.2		W. 1-16; ZP. 1-12; PZ	1,4,7		F
D.W.3		W. 1-16; ZP. 1-12; PZ	1,4,7		F
D.W.4		W. 1-16; ZP. 1-12; PZ	1,4,7		F
D.W.5		W. 1-16; ZP.1-12; PZ	1,2,4,7		F
D.W.6		W. 1-16; ZP.1-12; PZ	1,2,4,7		F
D.W.7		W. 9-16; ZP.2-12; PZ	1,2,4,7		F
D.W.8		W2-8; ZP.2-12; PZ	1,4		F
D.W.10		W. 10-16; ZP.2-12; PZ	1,4,7		F P
D.U.1		ZP.2-12; PZ	3,4,5,6,8,9,10,11	3,4,5,7,8,9,10, 11	F
D.U.2		ZP.1-12; PZ			F

D.U.3		ZP.2-12; PZ			F
D.U.4		ZP.2-12; PZ			F
D.U.6		ZP.1-12; PZ			F
D.U.7		ZP.1-12; PZ			
D.U.8		ZP.1-12; PZ			F
D.U.9		ZP.1-12; PZ			F
D.U.10		ZP.1-12; PZ			F
D.U.11		ZP.2-12; PZ			F
D.U.12		ZP.1-12; PZ			F
D.U.13		ZP.1-12; PZ			F
D.U.15		ZP.2-12; PZ			F
D.U.16		ZP.1-12; PZ			F
D.U.17		ZP.2-12; PZ			F
D.U.18		ZP.2-12; PZ			F
D.U.20		ZP.2-12; PZ			F
D.U.21		ZP.2-12; PZ			F
D.U.22		ZP.1-12; PZ			F
D.U.23		ZP.2-12; PZ			F
D.U.24		ZP.1-12; PZ			F
D.U.25		ZP.2-12; PZ			F
D.U.26		ZP.1-12; PZ			F
D.U.27		ZP.2-12; PZ			F
K.S.1-5		ZP.1-12; PZ	2,3,4,5,6,7,8,9,10, 11	6,7,8,9,10,11	F

XII ZASADY WERYFIKACJI OCZEKIWANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Przedmiot kończy się egzaminem w formie testu w semestrze 4.

Test obejmuje pytania jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień – test mieszany, aby uzyskać pozytywną ocenę z testu student powinien udzielić 60% poprawnych odpowiedzi. Za poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt, za błędną lub brak odpowiedzi 0 pkt. Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest pozytywne zaliczenie zajęć praktycznych.

Skala ocen

Bardzo dobry – 91% - 100%

Dobry plus – 86% - 90%

Dobry – 81% - 85%

Dostateczny plus – 76% - 80%

Dostateczny – 60% - 75%

Niedostateczny – poniżej 60%

Kryteria zaliczenia wykładów – sem. 3:

- zaliczenie testu podsumowującego tematykę wykładów, w skład którego wchodzi pytania: jednokrotnego wyboru, dopasowania oraz uzupełnień – test mieszany, aby uzyskać pozytywną ocenę z testu student powinien udzielić co najmniej 60% poprawnych odpowiedzi.

Bardzo dobry – 94 – 100%

Dobry plus – 85 - 93%

Dobry – 76 - 84%

Dostateczny plus – 68 - 75%

Dostateczny – 60 - 67%

Niedostateczny – 0 - 59%

Zaliczenie godzin bez udziału nauczyciela:

Samodzielne opracowanie w formie prezentacji multimedialnej (min 10, max 15 slajdów) wybranej tematyki dotyczącej poszerzenia zagadnień z zakresu chorób wewnętrznych. Doskonalenie umiejętności korzystania z tekstów źródłowych w celu wzbogacenia własnej wiedzy, doskonalenia umiejętności i podnoszenia swoich umiejętności i kompetencji. Tematy prac aktualizowane są każdego roku akademickiego i podawane do wiadomości studentów na pierwszych zajęciach.

Kryteria oceny:

1. Praca samokształceniowa powinna zawierać informacje z zakresu: definicji jednostki chorobowej, metod diagnostycznych, leczenia farmakologicznego i niefarmakologicznego (w tym zaleceń terapeutycznych, zaleceń z zakresu samoopieki).

L.p.	Elementy prezentacji	Liczba punktów	Uzyskana liczba punktów	Uwagi
1.	Zgodność z tematem	0-3		
2.	Poziom merytoryczna	0-3		
3.	Język prezentacji (fachowa terminologia, poprawność językowa)	0-3		
4.	Zwiężłość (krótkie zdania, równoważniki zdań, hasła)	0-3		
5.	Uporządkowany i logiczny układ prezentacji	0-3		
6.	Czytelność (wielkość czcionki, układ)	0-3		
7.	Estetyka (kolor, grafika)	0-3		
8.	Innowacyjność (praca przyciągająca uwagę, pomysłowa)	0-3		
Suma punktów				

Bardzo dobry (5,0) – 22 - 24 pkt

Dobry plus (4,5) – 20 - 21 pkt

Dobry (4,0) – 17 - 19 pkt

Dostateczny plus (3,5) – 15-16 pkt

Dostateczny (3,0) – 12 -14 pkt

Niedostateczny (2,0) - poniżej 12 pkt

Punktacja:

3 pkt. - zadanie wykonane samodzielnie, całkowicie poprawnie, zgodnie z wymaganiami

2 pkt. – zadanie wykonane z niewielkimi błędami

1pkt. – zadanie wykonane z błędami

0 pkt. – zadanie wykonane niezgodnie z wymaganiami

Jeśli z jakiegokolwiek elementu oceny student uzyska 0 punktów, otrzymuje ocenę niedostateczną i nie może uzyskać zaliczenia z zajęć

Kryteria zaliczenia zajęć praktycznych:

- przestrzeganie regulaminu zajęć praktycznych (zał. nr 2)
- obowiązkowa 100% obecność na zajęciach
- w przypadku nieobecności zajęcia praktyczne muszą być zrealizowane w innym terminie ustalonym z prowadzącym zajęć.
- zaliczenie procesu pielęgnowania (zał. nr 3)
- zaliczenie tematyki zajęć praktycznych (zał. nr 4)
- zaliczenie umiejętności praktycznych w oddziale internistycznym przewidzianych programem nauczania, (zał. nr 5)
- ocena kompetencji społecznych w czasie zajęć praktycznych odbywa się na zasadzie obserwacji studenta przez nauczyciela akademickiego i zespół terapeutyczny. Kryterium oceny postawy studenta (zał. nr 6)
- ocena końcowa z zajęć praktycznych (zał. nr 7)

Na ocenę końcową składa się:

30% oceny wiedzy + 45% oceny umiejętności + 5% oceny kompetencji społecznych (ocena postawy studenta) + 20% oceny procesu pielęgnowania

Ocena końcowa:

5,0 – 4,90 – bardzo dobry

4,89 – 4,50 – plus dobry

4,49 – 4,0 – dobry

3,99 – 3,50 plus dostateczny

3,49 – 3,0 – dostateczny

< 3,0 – niedostateczny

Kryteria zaliczenia praktyki zawodowej:

1. 100% obecność na zajęciach
2. przestrzeganie regulaminu praktyk zawodowych
3. zaliczenie umiejętności praktycznych w „Dzienniczku umiejętności pielęgniarских" przewidzianych programem nauczania w oddziale chorób wewnętrznych
4. zaliczenie procesu pielęgnowania
5. pozytywna ocena kompetencji społecznych w czasie praktyki zawodowej. Postawa studenta jest monitorowana przez opiekuna praktyki, pacjenta oraz zespół terapeutyczny.

XIII. INNE PRZYDATNE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Tematyka samokształcenia do podawana przez prowadzącego na pierwszych zajęciach.

Zajęcia odbywają się w salach Wydziału Nauk Medycznych i Technicznych, salach MCSM II piętro w budynek nr 3 oraz w szpitalnych oddziałach chorób wewnętrznych

Terminy konsultacji podawane są na pierwszych zajęciach.

Informacje na temat terminu zajęć (dzień tygodnia/godzina) – zgodnie z planem zajęć umieszczonym na tablicy informacyjnej oraz na stronie internetowej WNMiT

Na praktykach zawodowych obowiązuje regulamin „praktyk”.